

In de interviewserie 'Ziel en zaligheid' wekelijks de ontboezemingen van een smaakmaker. Vandaag: Martin Buitenhuis, zanger van de band Van Dik Hout.

Tekst: Jan Vriend Foto: John Oud

Elke zin een rake klap

Hij is gelukkig, zegt Martin Buitenhuis. Euforisch bijna. De zanger van Van Dik Hout woont met zijn hoofd even op een prettig stukje feestterrein tussen verleden en toekomst. Het 25-jarig bestaan van de band nodigt uit om terug te kijken. Maar tegelijk is het jubileum aanleiding voor nieuwe stappen. Zo brengen ze een album uit met nieuwe liedjes en staat er een reeks jubileumconcerten op het programma. Bij een kop koffie in zijn woonplaats Amsterdam praat hij bevlogen over de cluboptredens die ze net achter de rug hebben. Daar speelden ze hun eerste album - met hun hits 'Stil in mij' en 'Alles of niets' - integraal voor een vaste kern van fans.

Het heeft hem opgelucht. „Na 25 jaar kijk je toch wat objectiever naar wat je destijds maakte. Maar toen ik de teksten en de muziek weer goed beluisterde, besefte ik dat ik er nog steeds helemaal achter sta. Elke zin is een rake klap. Er zit gevoel in. Je hoeft er geen fan van te zijn, maar het is wel goed.” „Bij het terugluisteren begreep ik beter waarom zo veel mensen zich erdoor aangesproken voelen. De teksten die ik toen schreef zijn open en eerlijk. Ik geneerde me nergens voor. Dat is ook de kracht van je jeugd: je denkt dat de wereld om jou draait en maakt een zoektocht naar wie je bent en wat je wilt. Die hunkering klinkt in bijna elk nummer door.”

Tegelijk is er de euforie over Van Dik Hout hier en nu, over de samenwerking met de drummer en de gitaristen. „De sfeer in de band is onwijs goed. Alles ademt positiviteit. Dat komt door alle verwachtingen rond het album en de tournee, maar ook door de drukte rond het jubileum. Daardoor zijn we hechter dan ooit. Ik denk ook dat dat komt omdat we als vrienden begonnen zijn en later pas collega's werden. Wij kozen voor elkaar omdat we elkaar liggen. Dan heb je een stevige basis.”

Bij een nieuw rondje koffie beantwoordt hij tien vragen over zijn ziel en zaligheid.

Welke karaktertrekken heb je van je ouders?

„Mijn vader en moeder hadden een fietsenzaak in Den Helder, daar hadden ze het allebei druk mee. De mensen die bij ze werkten, gingen nooit bij ze weg. Of het goed of slecht ging: hun medewerkers bleven. Die trouw aan elkaar en aan de mensen met wie je werkt, herken ik wel bij mezelf. Ik speel nog steeds met de jongens met wie we ooit ons eerste succes boekten. Wat mijn ouders verkochten, moest goed zijn. Daar hou ik ook van. Als ik een tekst van mezelf niet goed genoeg vind, komt die niet op de plaat. Dat zelfstandig ondernemen en dat voor jezelf zorgen, doe ik in feite ook. Dat betekent dat je sociaal moet zijn naar je omgeving, maar tegelijkertijd niet over je heen moet laten lopen en voor jezelf moet opkomen.”

Aan welke ervaring uit je jeugd denk je nog wel eens terug?

„Als kind werd ik totaal vrijgelaten, net als mijn twee oudere broers. Ik denk dat ik nog maar vier was toen ik op ontdekkingstocht door de buurt wandelde. Vanaf mijn veertiende mocht ik zelf weten hoe laat ik thuiskwam. Mijn ouders hadden geen tijd om onze mond af te vegen of om ons regeltjes op te leggen. Die waren druk met hun zaak. We gingen ook nooit met vakantie, want dan zou de winkel dicht moeten en dat kon natuurlijk niet. Die vrijheid thuis maakte me al jong zelfstandig en daar ben ik nog altijd blij mee.” „Ik heb ook nog altijd goede herinneringen aan Den Helder, maar na de middelbare school ontdekten we toch dat het niet het middelpunt van de wereld is. Dan wil je verder kijken, ook omdat we met de band kansen buiten de stad zagen. En ik wilde studeren. Ik deed rechten en filosofie in Leiden.”

Wat was de beste beslissing van je leven?

„Stoppen met roken en stoppen met mijn studie. Ik had het best naar mijn zin in die universitaire wereld, maar ik moest er wel een punt achter zetten omdat mijn studie ten koste ging van Van Dik Hout. Het was precies in de tijd dat we de gelegenheid kregen om met de band iets van een carrière te veroorzaken. Die kans moesten we wel met twee handen aanpakken.” „Nee, niet omdat een leven in de muziek leuker is, benadrukt hij. „Want het is

Martin in het kort

• Martin Buitenhuis (1969) richtte met zijn schoolvrienden uit Den Helder de band Van Dik Hout op. Hij studeerde kort rechten en filosofie in Leiden. Hij is vader van dochters van twaalf en zestien jaar die de helft van de week bij hem zijn en de andere helft bij hun moeder. Hij heeft ook twee stiefkinderen. Martin woont met zijn vrouw in Amsterdam.

niet altijd leuk. Maar ik koos voor Van Dik Hout omdat het voor mij belangrijker was dan een studie. En ik doe wat ik belangrijk vind. Daarom heb ik de deur van de universiteit achter me dichtgegooid en ben nooit meer teruggegaan.” Even later: „Ik hoop niet dat mijn dochters dit lezen, want ik wil ze niet op een idee brengen.”

Wat had je liever anders gedaan?

„Ik had nooit op IJburg moeten gaan wonen. Het is een prima wijk, hoor. Maar niks voor mij. Toen de kinderen klein waren leek het een ideale plek. Rust, ruimte en toch in Amsterdam. Alles nieuw en mooi aan het water. Handig om onze meiden buiten te laten spelen, dachten we. Maar de eerste avond daar wist ik dat ik er niet hoorde. Het stormde, het regende en om tien uur gingen bij die huizenblokken de lampen uit, terwijl ik de sfeer van de stad gewend was. Als we daar 's nachts na een optreden terugkwamen, kon je op iedere hoek nog wat drinken en iemand tegenkomen.”

„Ons IJburg-avontuur is slecht afgelopen. De relatie met de moeder van mijn dochters is voorbij. Zodra de oudste naar de middelbare school ging, zijn we daar vertrokken. Ik kreeg een nieuwe partner, ik trouwde en ben nu alweer zes jaar terug in het hart van Amsterdam. Heerlijk.”

Wat heb je nodig om gelukkig te zijn?

„Als je geen pech hebt, heb je al geluk. Als rampen, ziekte en tegenspoed aan je deur voorbijgaan, mag je in je handen knijpen. Ik ben gelukkig met mijn dochters, mijn familie en mijn vrienden.

Ook rust in huis maakt me gelukkig, in praktische zin. Als iedereen de deur uit is en ik letterlijk en figuurlijk de ruimte heb om een liedje te schrijven, ben ik blij. Dan kan ik overal vellen papier met aantekeningen laten slingeren en rustig mijn gedachten op een rijtje zetten. Om die rust te vinden, ga ik ook graag naar het strand, in de Noordkop. Aan de kust word ik heel gelukkig. Maar verder is het een illusie om te denken dat je geluk kunt afdwingen. Je kunt zo neervallen en dan is het voorbij.”

Wat heb je geleerd van je leven tot nu toe?

„Dat je het meeste pas achteraf te weten komt. Met de band hadden we bijvoorbeeld veel dingen anders moeten aanpakken. Platencontracten en promotiewerk bijvoorbeeld. Maar we waren te naïef om die zakelijke kant door te hebben. Toch was dat naïeve tegelijk onze kracht: die eerlijkheid en die oprechtheid herkent het publiek.” „Achteraf gezien denk ik soms dat ik die studies in Leiden niet had moeten doen. Dat heeft onnodig veel tijd gekost. Maar de andere kant is dat ik daar een paar goede studiematen heb leren kennen. Jongens die nog altijd vrienden zijn. Die had ik anders nooit ontmoet.” „Van mijn vader leerde ik dat je dingen duidelijk moet afspreken. Daar hebben we met de band altijd profijt van gehad. Want als je dingen goed regelt, heb je nooit gedoe. Dan is voor iedereen duidelijk hoe het zit en krijg je daar geen ruzie over. Zo hebben we het 25 jaar met elkaar volgehouden.”

Nog zo'n leermoment: „Na tien jaar optreden hebben we met de band een sabbatical ingelast. Misschien wel logisch, na tien intensieve jaren. Maar we hadden het nooit moeten doen. Na drie weken had ik er al spijt van. Ik heb me dood verveeld. Steeds dacht ik: 'wat doe ik thuis? ik ben toch geen oude man?' We hoopten dat een jaar pauze rust zou brengen, maar ik werd er juist onrustig van. Nu weet ik dat een ritme van schrijven en spelen me pas écht rust geeft. Het enige positieve van dat jaar rust is dat ik toen met roken ben gestopt en dat ik ben gaan hardlopen.”

Wat zou je aan jezelf willen veranderen?

„Ik zou wel van die gekke tandjes van me af willen. Als ik jonger was geweest, had ik een beugelgemaakt, zodat ik met een mooi, glimmend strak gebit op het podium kon staan. Maar mijn

vrouw zegt altijd dat ik dan de zoveelste zanger met een perfect gebit zou zijn. Dan herkennen ze me niet meer. Dus daar begin ik maar niet meer aan.” „Soms zou ik ook wat muzikaler onderlegd willen zijn. Ik moet het hebben van het schrijven en het zingen, maar het zou toch wel handig zijn als ik eerder gitaarles had gehad. En op een hoger niveau. Ik was laatst extern commissie lid bij de eindexamens van het conservatorium in Amsterdam. Mijn mond viel open van verbazing toen ik de kandidaten hoorde spelen. Zo goed! Daardoor begon bij mij die droom om beter te kunnen spelen toch weer te sluimeren. Gelukkig zing ik op het podium en speel ik daar weinig gitaar.”

Wat is het grootste verdriet van je leven? „Ik heb heel veel geluk gehad. Ik was al dik in de twintig toen onze eerste kat overleed, dan kun je wel nagaan dat ik weinig ellende heb meegemaakt in mijn jeugd. Het echte verdriet kwam toen mijn vader overleed, bijna tien jaar geleden. Hij was bijna tachtig, maar leeftijd maakt niet uit. Dat zoiets definitief is en een blijvend gemis teweegbrengt, maakt het diep triest. Het verlies bracht echt een bom van tranen met zich mee. Vooral voor mijn moeder. De enige troost was dat hem een lijdensweg bespaard is gebleven. En het troost me dat mijn moeder nog lekker zelfstandig en actief is. Ze is bijna 88 en het podium en speel ik daar weinig gitaar.”

Bid je wel eens?

„Nee, ik ben niet gelovig. Wel bijgelovig. Uit bijgeloof heb ik me wel eens met een schietgebedje tot de Heer gewend, met de vraag om hulp. Dan wilde ik even steun bij een examen of bij het schrijven van een liedje. Maar dat heeft natuurlijk geen zin als je niet echt gelooft. Dus daar ben ik overheen gegroeid. Maar als de spanning groot wordt, richt ik me soms toch tot een vaag almachtig iets, om een soort gunst af te dwingen. Alsof je door een verlangen uit te spreken invloed hebt op het vervullen ervan.”

Wat zijn je plannen?

„Nu richten we ons volledig op ons jubileumconcert in Carré. Dan volgen

de festivals, het album en een clubtour.” Nee, begin niet met hem over vakantie. Geen kappersvraag stellen. „Ik heb een hekel aan vakantie. Dat heb ik van mijn vader. Niks doen past niet bij me. Laat mij nou maar lekker schrijven en zingen.”

Van Dik Hout speelt op 26/6 hun jubileumconcert in theater Carré in Amsterdam. Daarna op festivals in onder meer Warmond (28/6), Andijk (5/7), Waartland (12/7) en Hoofddorp (5/9). Op 17/8 spelen ze bij Caprera in Bloemendaal. www.vandikhout.nl